

дадуть змогу оцінити ефективність технології та виявити законодавчі й організаційні бар'єри для її подальшого масштабування.

Такий цілісний підхід забезпечить системну інтеграцію блокчейн-технологій у бухгалтерську практику України.

Застосування блокчейн-технологій в обліку та оподаткуванні відкриває широкі перспективи для підвищення прозорості, ефективності та безпеки фінансових процесів. Незважаючи на певні бар'єри, переваги цієї технології — незаперечні, і вона може стати ключовим елементом у створенні нової моделі цифрової бухгалтерії та податкової звітності.

Список використаних джерел

1. Юрченко О., Савченко Р. Роль і місце блокчейн-технологій для ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності. *Економічний простір*. 2025. №198. С. 269-274. URL: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2025/03/198-269-274-yurchenko.pdf>.

2. Скрипник С., Сливка Я., Музиченко Т. Блокчейн-технології в бухгалтерії: нові підходи до забезпечення прозорості та надійності фінансової звітності. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. 66. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4556/4499>.

3. Шот А.П., Андрусак В.М., Яцко М.В. (2024). Вплив блокчейн технологій на трансформацію корпоративного бухгалтерського обліку. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*. 2024. Вип. 42. С. 15-22. URL: <https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/1373/1196>.

Оляднічук Н. В.,

канд. екон. наук, доцент, доцент
кафедри обліку і оподаткування

Уманський національний університет
м. Умань

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ТА ОПОДАТКУВАННЯ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Світова глобалізація та інтеграційні процеси зумовлюють необхідність трансформації національної системи бухгалтерського обліку та оподаткування. Важливим завданням сьогодення є адаптація законодавства, положень (стандартів) та практик ведення обліку до вимог міжнародного фінансового середовища, що забезпечить прозорість та своєчасність обліково-економічної інформації, довіру інвесторів та конкурентоспроможність у світовому ринковому середовищі (рис. 1).

Рисунок 1 - Глобалізація в бухгалтерському середовищі

Питання розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування у середовищі інтеграційних процесів завжди є в центрі уваги науковців та практиків. Тенденції гармонізації національних систем оподаткування з міжнародними стандартами досліджено колективом акторів [1, с.9] та окреслено ними перспективи подальшого удосконалення податкового обліку в контексті глобальної економічної інтеграції. З метою прискорення цифрової трансформації, вважають Кузьменко О.П., Ілляшенко О.В., Косата І.А. [2], компанії мають інвестувати в підвищення кваліфікації персоналу, впроваджувати масштабовані інструменти автоматизації та забезпечувати відповідність постійно змінюваним фінансовим нормам. Паламарчук Т., Ковальчук О., Русак О. [1, с.242] обґрунтували перспективні напрями розвитку економіки в умовах інтеграції України до міжнародного економічного співтовариства та розкрили шляхи адаптації до міжнародних стандартів та вимог. Попри вагомі здобутки науковців, питання світової глобалізації та інтеграційних процесів потребують постійного дослідження, удосконалення та обґрунтування.

Процес глобалізації в бухгалтерському середовищі передбачає процес уніфікації, інтеграції та взаємного впливу національних систем бухгалтерського обліку в контексті світових економічних, фінансових і технологічних змін. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування в умовах інтеграційних процесів характеризуються

процесом цифровізації облікової системи з використанням сучасних інформаційних технологій та програмного забезпечення з метою підвищення ефективності, достовірності та оперативності облікових процесів. Впровадження цифрових технологій ключовий сучасний тренд, що сприяє підвищенню точності, швидкості та автоматизації облікових процесів:

- використання хмарних бухгалтерських платформ (дозволяє працювати в реальному часі та зменшити витрати на ІТ-інфраструктуру);
- забезпечення електронного документообігу (скорочує кількість помилок та спрощує аудит);
- автоматизація обробки даних та інтеграція з банками, CRM-системами, касовими апаратами (сприяє оперативному прийняттю управлінських рішень).

Основними етапами цифровізації облікової системи є:

- аналіз поточного стану облікової системи (оцінювання рівня автоматизації та технічної готовності підприємства та визначення проблем, які можна вирішити за допомогою цифрових технологій);
- вибір програмного забезпечення (порівняння функціоналу бухгалтерських платформ BAS, SAP, QuickBooks, Xero та врахування специфіки діяльності підприємства при виборі програмного забезпечення);
- інтеграція облікової системи з іншими бізнес-процесами (зв'язок обліку з управлінням персоналом, автоматизація документообігу та електронної звітності);
- навчання персоналу (проведення тренінгів та інструктажів з роботи у цифровому середовищі, формування нових цифрових навичок у бухгалтерів);
- перехід до електронного документообігу (використання цифрового підпису та обмін первинними документами через електронні платформи);
- контроль (забезпечення кібербезпеки та резервного копіювання даних, проведення аудиту ІТ-інфраструктури);
- неперервне удосконалення (оновлення програмного забезпечення, удосконалення процесів обліку на основі аналітики та зворотного зв'язку).

Інтеграційні процеси стимулюють розвиток податкової системи у напрямі її прозорості, справедливості та ефективності, зокрема:

- впровадження електронного адміністрування податків (е-кабінет платника, електронні накладні);
- зменшення адміністративного навантаження на бізнес завдяки спрощенню звітності та об'єднанню форм;
- перехід до ризикорієнтованого підходу під час перевірок дозволяє сконцентрувати увагу на сумнівних операціях, знижуючи тиск на добросовісних платників.

Вектори підвищення професійної компетентності та етики фахівців з бухгалтерського обліку мають відповідати викликам сьогодення:

- посилення ролі бухгалтера як фінансового аналітика, радника з податкових, інвестиційних та інших питань;
- необхідність постійного професійного розвитку, підвищення кваліфікації відповідно до змін у міжнародних стандартах;
- дотримання етичних принципів у фінансовій звітності, що сприяє формуванню довіри до фінансової інформації.

Інтеграція автоматизованих систем обміну даними є ключовою характеристикою обліку, що забезпечує синхронізацію між інформаційними системами. Автоматичний обмін даними між підприємствами, банками, податковими органами скорочує витрати та прискорює звітність. Використання сучасних програмних продуктів та платформ типу Open Data дозволяє інтегрувати бухгалтерію у ширший контекст цифрової економіки. Важливим аспектом також є взаємодія з міжнародними базами даних для аналізу ризиків, перевірки контрагентів, залучення інвестицій тощо.

Таким чином, перспективи розвитку бухгалтерського обліку та оподаткування тісно пов'язані з вимогами інтеграційних процесів. Цифровізація, стандартизація, зміна ролі бухгалтера та посилення прозорості – основні орієнтири стратегічного розвитку. Своєчасне впровадження нових підходів сприятиме економічному зростанню, зменшенню тіньової економіки та формуванню стабільної податкової системи.

Список використаних джерел

1. Грицишен Д.О., Юхименко-Назарук І.А., Абрамова І.В., Ісламлі Д. Еволюційний аспект розвитку податкових систем та податкового обліку. *Економіка, управління та адміністрування*. 2025. № 1 (111). С.3-13.
2. Кузьменко О. П., Ілляшенко О. В., Косата І. А. Інноваційні рішення для автоматизації бухгалтерського обліку в малому та середньому бізнесі України. *Актуальні питання економічних наук*. 2025. № 9. URL: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14979984>.
3. Паламарчук Т., Ковальчук О., Русак О. Теоретико-методологічні засади міжнародної економічної статистики в умовах глобальних трансформацій та сталого розвитку. *Підприємництво та інновації*. 2025. №34. С.237-245.